

Het Sliedrechts Dialect (506)

Reacties:

K. Lissenburg - van Genderen. Weresteijn 72. Tel.0184 – 415368.

Emailadres: basenkorrielissenburg@historie-sliedrecht.nl

Gêen visserslatijn

As jongchie gong 'k sondassoches veul mè m'n vaoder mee hengele. Voor dag en daauw reeje me met te fiets de Tollesteegt uit naer Wengerde en zô vedder langs te Wengersesteeg in de richting van de Graef of Aaleblas. In de kantslôôte lagge (stonge) toendertijd nog zat snoeke en as 't zonnechie op kwam, ree m'n vaoder vaak eefies links van de weg, zôdà z'n schaodu over 't waoter gong. De snoeke schrokke daer aareg van en med 'n vaert zag ie ze wegschiete. 't Beurde zat dà me voor zesse ons hengeltjie al uit hadde legge tusse de rietkraoge. Dà was voor mijn wel lastig, want ik was mor 'n klaain ventjie voor m'n leeftijd en m'n hengellatjie was zô'n houte driedêlig bamboe gevaalechie, dus veer ingooie kon 'k nie. Geregeld zat m'n tuigchie vast in de rietpluime of te dodde en dan mos m'n vaoder me komme hellepe om 't spullechie te klaore. Mêêstal vonge me v'raal rietvoorens, mè van die mooie rooie vinnechies, mor 't beurde ok wel is dat 'r 'n braesem of bliek aan hong. Azze ze te grôôt wazze, kwam pao med 'n schepnet op te proppe, want anders zou 't nylondraedjie 't begeve. Aale vissies deeje me in 't leefnet, want d'r wier gêen schub truggegooid. Nou glôô 'k nie datte me ze dezellefde zondagmiddag al bakte, mor schubbe, schônmaoke en zoute deeje me zekers te wete wel.

Visbakke

In 't schuurtie hadde me 'n peteroliestel, 'n driepitter, en daer bakte me de vis op. We hadde 'n speciaole visbakpan. Die pan wier nooit écht schônngemaakt. D'n ouwe slaiolie kieperde je d'r uit in d'n asemmer en dan haolde je d'r 'n ouwe krant deur en klaor was Kees. 't Visbakke kon beginne. Om te zien of d'n olie hêêt genogt was, gaf ie d'r 'n klaain spoegchie in en as tat hêêl hard siste, dan was 't goed. Nooit zat 'r 'n vis aan de pan gebakke, daer kon gêen mederne Tefal of Teflon koekebakspan tegenop. En lekker joh, zô'n maet voorentjie, nie te beschrijve, onverstelbaor. Veul aandere as aal die, in 'n laogchie dêêg gefretuurde vis van de mart of van 't Plaain. De klaainste vissies die bakte me zôô hard, dà je ze met huid en haer op kon ete. Ok te graet, de vinne en 't staertie. Allêên 't koppie brak ie d'r af en gooide je weg, mor mêêstal gavvie die aan de kat. We gavve in de zijkant van de vissies klaaine kaarefies, zôdoende kon 't zout d'r beterder intrekke. Azzie zô'n maeltjie van die vis gegete had, dan hà je dorst as 'n paerd en kò je wel 'n liter gezeuzepils op en daernaee deeje me (onbeschoft) wie de grôôtsten boer kon laete.

Aaremoei

Zellef kon 'k toe nog gêen haoksie aan m'n lijntjie knôôpe, dus mos 'k

deurdeweeks hêël v'rzichtig weze dà 'k naareges aan vast bleef zitte bij 't visse. Want d'r lag 'n dot zoi op t'n bôôjem van 't Klaain Diepie, dà kan 'k ie verzekere. Ouwe fietsewiele, blekke busse, bonke puin, vloerklêje en aanderande rommel die in d'n huis nie meer gebruikt wier. In 't grôôte magezijn, over de muur, of gooi mor in 't gat, dat zee je vaoder of moeder as t'r wad afgedankt wier en over lêêg waoter dan zag ie je aage troep 't vollegende lêêgeb weer legge. In 't aaregste geval zat jie d'r mè je haoksie zellef aan vast en brak je tuigchie af en soms dan wazzie zellefs je dobbertie en al kwijt. Dat was bekant 'n ramp, want je kreeg nie zômor cente voor 'n nieuw dobbertie, lae staon voor 'n hêël nieuw spullechie. 'n Ander draaigend gevaer was 't vange van 'n ael of paeling. Nou mò je wete datte me net nae d'n oorlog nò nie zôveul te ete hadde, dus beurden 't wel dà je van d'n honger je aage dêêg op at en omdà je toch vedder wou visse vong ie dan 'n paor wurreme in d'n blaik. 't Gevolleg was dà je dan nogal is 'n baers of zô 'k al zee, 'n ael vong. Aalebaai zijn dà grôôte schrokoppe, dus je zel wel begrije dat 't haoksie ver te zoeken was azzie zô'n ding vong. Med 'n stoksie perbeerde je 't haoksie nog trug te douwe, mor mêestal was 't verkeke zaak. Dan mos ie van aaremoei je lijntje deur bijte en was 't tò frijdassaeves gedaen met 't visse, want dan pas kwam ie vaoder van buitenaf en kon die d'r nieuw haoksie aanzette.

Ael of paeling?

Dat 'r toe veul ael zat weet 'k nog goed zat. Soms dan gonge me stiekem in 't plansoen voor 't gemêentehuis wurreme zoeken, want daer stinge toe nog bordties in 't paarek: "Verbôôje zich op 't gras te begeven" (art. 462 wetboek van strafrecht). Med 'n riek of mestvurrek stak ie dan in 't gras en mè je vuiste trommelde je op te steel. Binne de korste kere kwamme de wurreme bove de grond. Die doche dà ze achternae gezete wiere deur 'n mol en je raopte ze gaauw in 'n emmertie. Azzie d'r genogt had, dan gong ie ze thuis aan 'n draedje sêet of vissersgaere rijge. Had jie 'n enkele meter gerege, dan wong ie ze om ie hand en maakte je d'r 'n trossie van. Zô'n tros pierie dat noemde je 'n peur en die bong ie saome med 'n bonksie lôôd en 'n endjie vliegertouw of bot aan 'n sliet vast. Zô'n sliet dat was je hengel of peurstok en die hakte je uit 'n kopstoof of willegebôôm. Tege d'n donker zoch ie 'n goed steksie, waervan je nooit tege je maotjes zee waer dà was en dan begon 't peure. Aan de waoterkant hong ie 'n kruisnetje of perreplu, want daer liet jie de paeling in vaale as ie beet had. Hêël zachies haolde je de sliet met te peur net bove d'n bôôjem op en neer en geregeld voelde je dà je beet had en mè veul gevoel haolde je de peurstok in êên beweging op. Nie te hard en nie te zachies, percies mè zôveul gevoel, dà t'n ael nie achterdochtig wier en z'n aage makkelijk lie fange. Med 'n ouwe lap of lor vatte je d'n ael uit te perreplu en dee je ze in 'n jutte zak waer ie wat nat gras in gedaen had en zô bleve de paelinge makkelijk zat nog 'n nachie in leve. In 'n uurtie tijd hà je soms 'n enkelt pond gevonge en gong ie trots mè je buit naer huis.

Dôôd en toch levend

Pao die slachtte d'n aandere ochend d'n ael. Hij kon ze zô uit 't waoter grije en 't lekent wel of ze al dôôd op z'n messie lagge. De mêeste mense maakte ze schôn mè wà zand, mor mijn vaoder dee 't zonder en hij liet 'r

ok aaltijd de leverties aanzitte, da's ok iets wà nied iederêên ken. As m'n moeder ze in de pan dee en d'r 'n bietjie zout op strooide, dan begonne ze weer te kronkele en dà vonge me as kaainder best 'n bietjie eng. Je wis dà ze dôôd wazze en toch leefde ze...

Huib Kraaijeveld

P.S. Meer dialect en aandere verêênigingsnieuwchies zijn te vinge op www.historie-sliedrecht.nl . In de maand september de familie Bot in de "Genealogische Grabbelton".